Höörs kommun

VA-åtgärdsplan

Del 5 av Vattentjänstplan för Höörs kommun 2026-2037

Mitt i Skåne

Höörs kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2025-12-17

KSF-2023-00729

Foto: Provborrning Höör

Höörs kommun

Innehållsförteckning

Inledning 4
Omfattning och avgränsningar 4
Nulägesbeskrivning 4
Revidering och uppföljning 4
Investeringsplanering 5
Prioriteringsgrunder för investeringsplanering 5
Investeringsplan 2025-2036 6
Generella åtgärder 6
Åtgärder kopplade till skyfall och översvämning 6
Ledningsförnyelse 7
Framtida driftövervakning 7
Plandokument GIS-system 8
Säkerställa personalresurser och kompetens 8
Vattenförsörjning 8
Vattenförsörjningsplan 8
Säkerställa dricksvattenförsörjning 9
Spillvattenhantering 11
Säkerställa spillvattenhantering 11
Tillskottsvattenstrategi 13
Dagvattenhantering 14
Dagvattenstrategi 14
Säkerställa dagvattenhantering 14
Utanför verksamhetsområde 15
VA-utbyggnadsområden 15
Exploatering 16

Inledning

Detta dokument är en del av vattentjänstplanen för Höörs kommun. Syftet med VA-åtgärdsplanen är att beskriva de åtgärder som Höörs kommun avser att genomföra inom de närmsta 12 år för att säkerställa den långsiktiga VA-försörjningen.

Omfattning och avgränsningar

Åtgärderna som beskrivs i detta dokument omfattar åtgärder på det allmänna VA-systemet. Åtgärder för att förse nya områden med kommunalt VA eller åtgärder för enskilda anläggningar beskrivs i den tredje delen av vattentjänstplanen - **VA-utbyggnadsplan** respektive fjärde delen - **Riktlinjer för enskilt VA**.

I dokumentet beskrivs översiktligt åtgärder av strategisk vikt, omfattning och riktlinjer för hur de ska genomföras, vilket mål de uppfyller, samt vem som ansvarar för att genomföra dem. Huvudfokus är de åtgärder som krävs för att säkerställa VA-försörjningen och åtgärdsplanen ska därför inte ses som en fullständig redogörelse för alla åtgärder som planeras på VA-systemet i Höörs kommun.

Det föreligger ett kontinuerligt behov av reinvesteringsåtgärder på alla anläggningar för att upprätthålla en säker drift och arbetsmiljö. Vid statusbedömningen av VA-anläggningar har några anläggningar visat sig ha större eller mer akuta behov av åtgärder. Dessa prioriteras de närmsta åren. Statusbedömningen kommer att uppdateras kontinuerligt för att identifiera nya eller förändrade åtgärdsbehov och därigenom hålla anläggningarna i skick.

Åtgärderna har delats in i fem områden:

- **Generella åtgärder** – åtgärder som omfattar hela VA-systemet, organisatoriska åtgärder eller åtgärder avsedda för att hantera uppbyggnad av kunskap
- **Vattenförsörjning** – åtgärder för att säkra en trygg dricksvattenförsörjning inom verksamhetsområdet
- **Spillvattenhantering** – åtgärder för att säkerställa en säker och långsiktig hållbar spillvattenförsörjning inom verksamhetsområdet
- **Dagvattenhantering** – åtgärder för att hantera dagens och framtida dagvattenflöden i urban miljö inom verksamhetsområdet
- **Utanför verksamhetsområde** – anslutningar vattentjänster till nya områden

Nulägesbeskrivning

Åtgärdsplanen baseras på **VA-översikten** samt **VA-strategi och planeringsförutsättning** för VA-systemen. För nulägesbeskrivning och vidare information om VA-systemet, vattenförekomster, lagkrav m.m., hänvisas till andra delen av vattentjänstplanen - **VA-översikt**.

Revidering och uppföljning

Kommunens berörda verksamheter avser att följa upp och uppdatera denna VA-åtgärdsplanen vart fjärde år i samband med att det sker en översyn av vattentjänstplanen.

Uppföljning av planerade och genomförda investeringar sker även årligen i samband med budgetarbete och investeringsplanering.

Investeringsplanering

Investeringsvolymen i Mittskåne Vatten är relativt omfattande och investeringarna påverkar både verksamhetens ekonomi och VA-taxan under en längre tid. Det är därför viktigt att säkerställa att rätt investeringar genomförs i rätt prioriteringsordning och att de bygger på välgrundade beslutsunderlag.

Förändrade lagar och direktiv kan ställa nya krav på utsläppshalter från reningsverk, kvalité på dricksvatten eller uppföljning av verksamheten, vilket kan förutsätta att investeringar genomförs för att kunna uppfylla kraven.

Vid miljörapporteringen sammanställer Mittskåne Vatten årets driftsresultat och får då möjlighet att fånga upp negativa trender som kan behöva åtgärdas genom investeringar för att förbättra drift och reningsprocesser. Tillsynsmyndigheterna granskar även de inrapporterade resultaten och kan komma med synpunkter på verksamheten utifrån dessa. Även vid tillsynsbesök kan tillsynsmyndigheterna komma med synpunkter som bör åtgärdas, eller till och med förelägga verksamheten att åtgärda eventuella avvikelser.

Prognoser för befolkningstillväxt (även genom exploateringar och omvandlingsområden) samt kännedom om eventuell nyetablering eller nedläggning av verksamheter skapar ett underlag för att prognosticera kommande belastning på spillvatten- och dagvattensystem samt kapacitetsbehov för dricksvatten. Det framtida behovet stäms av mot kapacitet i nuvarande anläggningar för att bedöma utbyggnadsbehovet. Investeringsbehovet för respektive anläggning grundar sig även på genomförda statusbedömningar på anläggningarna både avseende den fysiska anläggningen och arbetsmiljön.

En långsiktig planering har gjorts för att kunna bedöma det ekonomiska behovet framöver och kunna ställa prognoser för utveckling av taxa och resursbehov.

I det dagliga arbetet är det viktigt med samordning och en projektrutin har tillskapats för att kunna prioritera och samordna projekt inom organisationen. För att kunna planera löpande på både kort och lång sikt har en projektportfölj byggts upp, en 12-årsplan upprättats och projektrutin för planeringen införts. Denna planeringen behöver man kunna göra justeringar i över tid för att kunna möta nya krav i en förändrad omvärld.

Prioriteringsgrunder för investeringsplanering

Investeringsvolymen och behovet i VA-verksamheten är stort. Det är därför nödvändigt att göra prioriteringar bland alla de åtgärder som behövs för att hålla VA-anläggningen i gott skick och kunna utveckla samhället.

Mittskåne Vatten arbetar efter följande prioriteringsgrunder:

1. Åtgärder styrda av lag eller som kan innebära ett lagbrott om åtgärd ej genomförs.

2. Kapacitetsåtgärder för att kunna möta exploateringsområden och utbyggnadsområden.

3. Åtgärder som kan bidra till ekonomisk effektivisering eller åtgärder för att förenkla/förbättra driften av anläggningen.

Investeringsplan 2025-2036

För de åtgärder som har bedömts nödvändiga inom ramen för vattentjänstplanen har kostnader uppskattats. Den årliga investeringsvolymen bedöms behöva öka betydligt jämfört med tidigare år för att säkerställa funktion och drift av befintliga VA-anläggningar, VA-tjänster till planerad befolkningsökning, anslutning av VA-utbyggnadsområden samt uppfyllelse av striktare lagkrav.

Nedan redovisas investeringsbehovet för VA-systemet kommande 12 år baserat på bedömt behov 2025. Flera av åtgärderna i planen är utredningar av olika slag för att kartlägga vilka investeringsbehov som finns, vilket på sikt kommer att kunna ge en säkrare kostnadsbedömning för kommande investeringar.

Investeringsplanering används som en del i underlaget för taxeutveckling i kommunen. I arbetet med investeringsplaneringen ingår även ett arbete med att bedöma personalbehov för drifttekniker, utredare och projektledare för att genomföra planerade investeringar och utredningar.

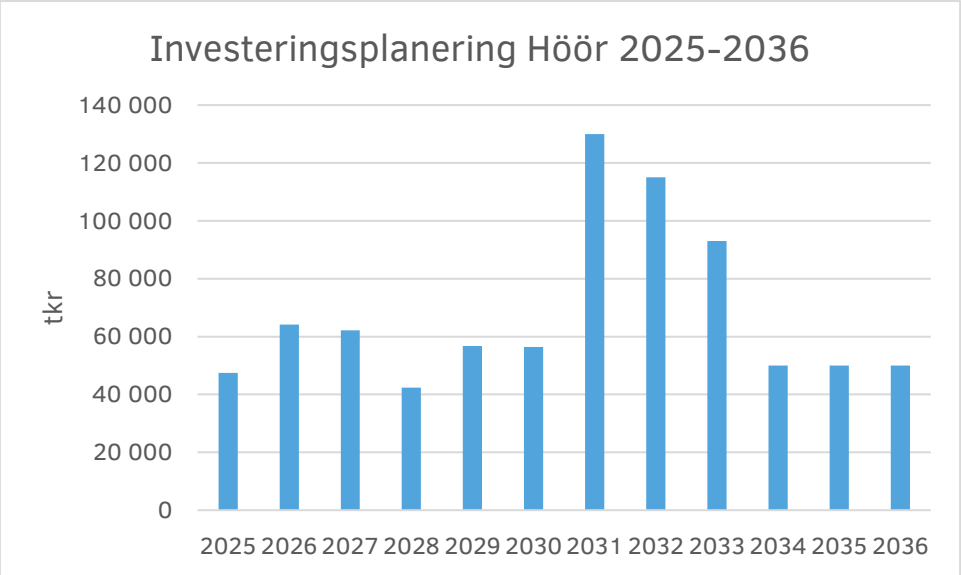

Figur 1 Bedömda årliga investeringskostnader (tkr) för VA-systemet i Höör för den kommande 12-årsperioden.

Generella åtgärder

Generella åtgärder är sådana som omfattar hela VA-systemet, organisatoriska åtgärder eller åtgärder avsedda för att hantera uppbyggnad av kunskap.

Åtgärder kopplade till skyfall och översvämning

Under 2023 och 2024 genomfördes en kontroll för att bedöma risk för driftstörningar vid befintliga VA-anläggningar vid ett skyfall eller 100-årsvattenstånd i Höörs kommun. De VA-anläggningar som kontrollerades var råvattenborror, vattenverk, tryckstegringsstationer,

låg- och högreservoarer, luftningsventiler på vattenledningsnätet, avloppsreningsverk samt dag- och spillvattenpumpstationer. Kontrollen pekade ut ett antal VA-anläggningar som prioriterades utifrån risk för påverkan. Åtgärder för att undvika driftsstörningar vid skyfall och översvämning har planerats in i investeringsplanen. Några av de utpekade anläggningarna kräver inledande utredningsarbete för att ta fram ett konkret förslag på åtgärder.

Skyfalls- och översvämningskontrollen avses uppdateras i samband med att vattentjänstplanen ses över varje mandatperiod.

Ledningsförnyelse

Dagens förnyelsetakt i spill-, dag- och vattenledningsnäten är låga jämfört med rekommenderad förnyelsetakt enligt Svenskt Vattens jämförelseverktyg Hållbarhetsindex (HBI), men ligger i rätt nivå utifrån kommunens material och åldersstruktur. Stora delar av ledningsnätet är anlagda under samma tidsperiod och det finns då en risk att förnyelsebehovet ökar kraftigt inom några år när många ledningar behöver åtgärdas samtidigt. Att ha en något högre förnyelsetakt nu, kan förhindra detta.

En förnyelseplan håller på att tas fram för att kartlägga förnyelsebehovet. Arbetet med förnyelseplanen syftar till att sammanställa behovet av åtgärder på VA-näten, på både kort och lång sikt. För de närmaste ca 5 åren tas en detaljerad behovslista tas fram för specifika ledningssträckor/områden. På längre sikt, 5–50 år, sammanställs det förväntade behovet av förnyelse årsvis. Baserat på behovet tas kostnadsuppskattningar fram som vidare ligger till grund investeringsplanen för ledningsnätet.

Ledningsförnyelseplanen omfattar alla allmänna VA-ledningarna i kommunen, det vill säga huvudledningar och servisledningar fram till förbindelsepunkt. Alla vattentjänsters ledningsslag (ren-, spill- och dagvatten) samt råvattenledningar från vattentäkterna inkluderas. Arbetet kommer längre fram att integreras med Tillskottsvattenstrategin och behovet av kapacitetshöjande åtgärder på ledningsnätet och då utmynna i en helhetsbedömning av det årliga investeringsbehovet.

Även om inte förnyelseplanen är klar har sträckor identifierats i statusbedömningen som kräver åtgärder i form av omläggning eller relining på kort sikt.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: Totalt 7,5 – 15 Mkr/år

Framtida driftövervakning

Kommunikationssystemen som används på VA-anläggningarna i nuläget består av äldre teknik. Med anledning av teknikutvecklingen med bl. a fiberutbyggnad och andra modernare kommunikationssystem ska kommunens system ses över. Detta arbete har inletts men ska intensifieras kommande år i och med att en resurs har anställts enbart för att arbetet med utbyte av styr- och övervakningssystem.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: 1 Mkr/år, 2025-2036

Plandokument GIS-system

Den digitala kartan är i dagsläget bitvis bristfälligt och för att få ett aktuellt ledningsregister krävs bland annat att ledningar mäts in och digitaliseras, material och ålder dokumenteras. Det behöver även tas fram en rutin för användning av kartan samt vad som ska läggas in och ansvarsfördelning vid uppdatering.

Det saknas en gemensam målbild av kartan som gäller gemensamt för Mittskåne Vattens verksamhet. Därför kommer ett arbete för att ta fram ett plandokument som beskriver kartans utveckling med en tydlig målbild påbörjas under 2024. Därefter ska beslut om åtgärder kopplade till kartan tas, planeras in och resurssättas.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Ha ett uppdaterat ledningsregister som verktyg i det dagliga och strategiska arbetet
Kostnad: Uppskattas i samband med framtagande av plandokument. Vissa åtgärder integreras redan idag i samband med genomförandeprojekt och utredningar och då inmätningar görs.

Säkerställa personalresurser och kompetens

För att kunna genomföra de investeringar som krävs för att upprätthålla funktionen på den allmänna VA-anläggningen både ur ett driftperspektiv och ett kapacitetsperspektiv behöver resurser i form av projektledare, utredare och driftpersonal samt tillräckliga investeringsmedel vara tillgängliga. Det kan innebära att förstärkningar på Mittskåne Vattens personalsida behöver göras.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Trygg och utvecklande arbetsmiljö
Kostnad: Ordinarie arbete, belastar driftbudgeten

Vattenförsörjning

Vattenförsörjningsplan

Mittskåne Vatten har arbetat med en vattenförsörjningsplan för Höörs kommun som har till syfte att säkra kommunens vattenförsörjning i framtiden, både gällande kvalitet och kvantitet inom verksamhetsområde för dricksvatten. I vattenförsörjningsplanen betonas också vikten av att säkra upp reservvattenförsörjningen. Distribution av reservvatten sker i det ordinarie ledningsnätet eller i ett provisoriskt ledningsnät.

Redan 2018 påbörjades arbetet med att ta fram en vattenförsörjningsplan för Höör baserat på vattenbehovsprognoser utifrån befolkningstillväxt och planerade exploateringar och VA-utbyggnader. I det arbetet färdigställdes en nulägesanalys och mål och strategier. Det som

kvarstår är att ta plan med åtgärder och vidare att påbörja ett arbete med att genomföra åtgärder och uppföljning av dessa.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Långsiktig och hållbar dricksvattenförsörjning
Kostnad: 0,5 Mkr 2025 - 2026, belastar driftbudgeten

Säkerställa dricksvattenförsörjning

Det föreligger ett kontinuerligt behov av löpande reinvesteringsåtgärder på alla tryckstegringsstationer och vattenverk för att upprätthålla en säker drift och arbetsmiljö. Mer omfattande åtgärder krävs när t.ex. vattenbehovet överskrider vattenproduktionen och tillstånd för uttag. Statusbedömningen för vattenverk och tryckstegringsstationer har tillsammans med befolkningsprognoser och framtida lagkrav mynnat ut i en prioritering av åtgärder. Utöver löpande mindre reinvesteringar och underhåll på anläggningar har följande åtgärder planerats in:

- Åtgärder för minskad dricksvattenförbrukning
- Säkerställa dricksvattenförsörjningen till Höörs tätort, genom kompletterande lokal vattentäkt eller Sydvattenanslutning
- Säkerställa dricksvattenförsörjningen till Norra Rörum
- Säkerställa dricksvattenförsörjningen till Tjörnarp
- Löpande reinvesteringar på tryckstegringsstationer och vattenverk utifrån genomförd statusbedömning

Åtgärder för minskad dricksvattenförbrukning

Under 2024 inleddes ett arbete med att ta fram en handlingsplan för minskad dricksvattenanvändning i kommunen. Arbetet är uppdelad i olika kategorier:

Kategori A Övergripande:

- Strategi för en minskad vattenanvändning
- Kartläggning av vattenförbrukningen- kartlägga hushållens och olika verksamheters vattenförbrukning samt omätt vatten, läckage m.m. samt jämföra med riksgenomsnittet

Kategori B Kommunikation:

- Kommunikationsplan för hållbar vattenanvändning- beskrivning av information på hemsida, sociala medier och nyhetsbrev.

Kategori C Interna aktiviteter, ett urval visas nedan:

- Installera vattenmätare på anläggningar, pumpstationer och avloppsreningsverk.
- Mäta spolvatten vid spolningar
- Använda renat avloppsvatten som processvatten på avloppsreningsverk (Ormanäs ARV)
- Aktiv läcksökning- en läcksökningsplan har tagits fram för kommunen vars huvudsyfte är att fungera som stöd för att snabbt kunna lokalisera och åtgärda läckor på ett systematiskt och effektivt sätt.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Långsiktig och hållbar dricksvattenförsörjning
Kostnad: Ordinarie arbete, belastar driftbudgeten. Separata projekt och utredningar kan komma att formuleras i samband med arbetet med hållbar vattenanvändning.

Säkerställa dricksvattenförsörjningen till Höörs tätort
Idag baseras den kommunala vattenförsörjningen till Höörs tätort på grundvatten från vattentäkterna Orup och Ormanäs, vilket bereds till dricksvatten i Karlsviks vattenverk i Höör.

Den prognosticerade ökningen av antalet anslutna får till följd att vattendomarna för kommunens vattentäkter inte längre räcker till. Höörs kommun står därmed inför stora investeringar inom vattenförsörjningen. För att klara den framtida försörjningen behöver kommunen antingen öka den egna dricksvattenproduktionen från grundvatten eller övergå till vattenförsörjning från Sydvatten. Det pågår en utredning för att ta fram beslutsunderlag för den framtida dricksvattenförsörjningen i Höörs tätort.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Långsiktig och hållbar dricksvattenförsörjning
Kostnad: ca 60 Mkr, genomförande 2026-2028

Säkerställa dricksvattenförsörjningen till Norra Rörum
I Norra Rörum finns behov av att ersätta en av råvattenborrorna som innehåller förhöjda halter av PFAS (i förhållande till kommande gränsvärde) med en borra av motsvarande kapacitet. Det finns redan en befintlig råvattenbrunn som ska provpumpas och där vattenkvalitén ska undersökas.

Om VA-utredningsområdet Broslätt ska anslutas till Norra Rörums vattenverk behöver vattenbehovet utredas närmare för att säkerställa att råvattentillgången i borrorna är tillräcklig. Vidare måste kapaciteten på vattenverket utökas. En utbyggnad av vattenverket bedöms inte behövas om VA-utredningsområdet Broslätt inte ansluts.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Säkerställa råvattentillgången Norra Rörum
Kostnad: 3 Mkr för ersättningsborra, utredning 2025, genomförande 2027. Vid anslutning av Broslätt behöver kostnad för utbyggnad av vattenverket tas fram.

Ansöka om vattendom och inrätta vattenskyddsområde i Norra Rörum
När ersättningsborra för Norra Rörum har anlagts inleds ett arbete med att inrätta vattendom och vattenskyddsområde för Norra Rörums vattentäkt/er.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Långsiktig och hållbar dricksvattenförsörjning
Kostnad: 2 Mkr

Säkerställa dricksvattenförsörjningen till Tjörnarp
Behovet av att utöka kapaciteten på Tjörnarps vattenverk i samband med en anslutning av VA-utbyggnadsområdet Karlarp behöver utredas. Utredning inleds med att fastställa kapacitet och kvantitet på befintliga borror jämfört med det framtida behovet.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Långsiktig och hållbar dricksvattenförsörjning
Kostnad: 0,5 Mkr, utredning 2026

Löpande underhåll och reinvesteringar på tryckstegringsstationer och vattenverk
VA-verksamheten har många dricksvattenanläggningar och många är byggda under samma period. Detta medför att det i framtiden kommer att krävas omfattande investeringar för renovering av själva byggnaderna. För att hålla anläggningarna i gott skick, driftsäkra och samtidigt ha en jämn investeringstakt har en underhållsplan tagits fram som visar vilka åtgärder som kommer att krävas och investeringskostnaderna för detta under de kommande 10 åren. En tidplan kommer att tas fram för samtliga anläggningar. En årlig underhållskostnad kommer att framgå av planen.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: Ordinarie underhåll som framför allt belastar driftsbudgeten och en generell pott på 2-4 Mkr/år finns avsatt för mindre reinvesteringar på vattenverk och tryckstegringsstationer

Spillvattenhantering

Säkerställa spillvattenhantering
Det föreligger ett kontinuerligt behov av löpande reinvesteringsåtgärder på alla pumpstationer och avloppsreningsverk för att upprätthålla en säker drift och arbetsmiljö. Mer omfattande åtgärder krävs när t.ex. belastningsprognosen överskrider reningsverkets befintliga kapacitet och miljötillstånd. Statusbedömningen för avloppsreningsverk och pumpstationer har tillsammans med belastningsprognoser mynnat ut i en prioritering av åtgärder. Utöver löpande mindre reinvesteringar och underhåll på anläggningar har följande åtgärder planerats in:

- Åtgärder vid pumpstationer
- Säkerställa spillvattenhanteringen från Höörs tätort
- Säkerställa spillvattenhanteringen från Norra Rörum
- Säkerställa spillvattenhanteringen från Tjörnarp
- Löpande reinvesteringar på pumpstationer och avloppsreningsverk utifrån genomförd statusbedömning

Åtgärder vid pumpstationer
Det föreligger ett kontinuerligt behov av reinvesteringar vid alla pumpstationer för att upprätthålla funktion och en säker drift. Vid vissa pumpstationer föreligger större

åtgärdsbehov. En prioriteringsordning för upprustning av pumpstationerna med störst åtgärdsbehov har tagits fram utifrån genomförd statusbedömning. Kostnadsbedömningen baseras på en åtgärdstakt av ca två pumpstationer per år.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: ca 2 Mkr/år, 2026-2037

Säkerställa spillvattenhanteringen i Höörs tätort
Ormanäs avloppsreningsverk i Höör är i behov av upprustning och klarar inte så mycket högre föroreningsbelastning än idag. Samtidigt finns det planer och beslut på anslutning av fler abonnenter i samband med VA-utbyggnad och exploatering.

En utbyggnad av Ormanäs avloppsreningsverk är en förutsättning för att kommunen ska kunna utvecklas enligt uppsatta mål och planer. En förstudie pågår som syftar till att ge en ordentlig grund för beslut om hur framtidens reningsverk ska utformas och med vilka förutsättningar arbetet mot detta ska fortsätta. Ett arbete med att ansöka om nytt miljötillstånd för Ormanäs avloppsreningsverk påbörjades 2025.

För att säkerställa driften av reningsverket fram till att ett nytt avloppsreningsverk står på plats pågår ett arbete med kortsiktiga åtgärder på anläggningen. De kortsiktiga åtgärderna syftar till att säkerställa driften av anläggningen, klara gällande miljökrav samt en ökad belastning i form av nya VA-anslutningar och exploateringar innan ett nytt Ormanäs ARV är på plats.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad:150 Mkr, preliminärt planerad idrifttagning av nytt ARV 2033. Kostnadsbedömningen för nytt ARV är förenad med stor osäkerhet då den än så länge baseras på en övergripande förstudie och projektering ännu ej är genomförd.

Säkerställa spillvattenhanteringen i Tjörnarp
Det finns behov av att utöka kapaciteten på Tjörnarps avloppsreningsverk då dagens belastning närmar sig kapacitetstaket. Utökning av kapaciteten behövs för att möjliggöra fler anslutningar i samband med exploateringar i Tjörnarp och vid anslutning av VA-utbyggnadsområdet Karlarp. Avloppsreningsverket som idag enbart består av fällning, dammar, markbäddar och salixodling behöver även byggas om i sin helhet för att säkerställa en långsiktig spillvattenhantering i Tjörnarp.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: 15 Mkr, utredning inleds under 2025. Kostnadsuppskattningen för nytt ARV är förenad med osäkerhet då den baseras på en övergripande förstudie och inte projektering.

Säkerställa spillvattenhanteringen i Norra Rörum
Det finns reinvesteringsbehov på Norra Rörums avloppsreningsverk för att säkerställa driften och arbetsmiljön. Det bedöms inte finnas behov att utöka kapaciteten på avloppsreningsverket om inte VA-utredningsområde Broslätt ansluts. Vid anslutning av Broslätt behöver avloppsreningsverket byggas om i sin helhet.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: 2 Mkr 2025-2026. Nytt ARV uppskattas till ca10 Mkr. Kostnadsuppskattningen för nytt ARV är förenade med osäkerhet då den baseras på en övergripande förstudie och inte projektering.

Löpande underhåll och reinvesteringar på pumpstationer och avloppsreningsverk
VA-verksamheten har många spillvattenanläggningar och många är byggda under samma period. Detta medför att det i framtiden kommer att krävas omfattande investeringar för renovering av själva byggnaderna. För att hålla anläggningarna i gott skick, driftsäkra och samtidigt ha en jämn investeringstakt krävs att en underhållsplan tas fram som visar vilka åtgärder som kommer att krävas och investeringskostnaderna för detta under de kommande 10 åren. En tidplan kommer att tas fram för samtliga anläggningar. En årlig underhållskostnad kommer att framgå av planen.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: Ordinarie underhåll som framför allt belastar driftsbudgeten och en generell pott på 3,5-5 Mkr/år finns avsatt för mindre reinvesteringar på avloppsreningsverk och pumpstationer

Tillskottsvattenstrategi

Tillskottsvattenstrategin avser en strategi som ska ligga till grund för systematiska åtgärder för att minska mängden ovidkommande vatten till spillvattensystemet i Höörs kommun. Arbetet kommer att inledas under 2025 och som underlag finns tidigare utförda utredningar och personalens erfarenhet.

Strategin ska ligga till grund för en prioriteringslista för vilka områden som behöver åtgärdas först och kommer att samordnas med ledningsförnyelseplanen.

Otäta spillvattenledningar kan leda till att vatten läcker in men också att avloppsvatten läcker ut, vilket innebär risk för förorening av mark- och grundvatten. Delar av tillskottsvattnet härstammar från privata fastigheter och för att komma åt detta vatten måste krav ställas på fastighetsägare, vilket är ett tidskrävande arbete.

Från tidigare utredningar och utifrån erfarenheter har östra Höör, Snogeröd och Norra Rörum identifierats som områden där tillskottsvatten orsakar kapacitetsproblem i pumpstationer och reningsverk och dessa områden ska därför prioriteras.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: 0,5 Mkr/år

Åtgärder tillskottsvatten
Enligt ovan nämnda åtgärdsbehov, planeras åtgärder in i investeringsplanen. Eftersom det i nuläget inte är klarlagt vilken typ av åtgärder som kommer att vidtas för att minska mängden tillskottsvatten är det också svårt att uppskatta en kostnad. Kostnaden varierar utifrån typ av åtgärd, men även ambitionsnivå.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: 1 Mkr/år

Dagvattenhantering

Dagvattenstrategi

En dagvattenstrategi håller på att tas fram gemensamt för kommunerna Höör och Hörby. Målet med den nya dagvattenstrategin är att skapa en tydlig och gemensam väg till en hållbar dagvattenhantering där det framgår hur kommunen ska jobba med dagvattenfrågor, hur ansvarsfördelningen ser ut mellan olika aktörer och i vilka skeden frågorna ska beslutas och genomföras. Strategin kommer att gälla för både nya och befintliga områden både inom och utanför verksamhetsområde för dagvatten. Arbetet sker gemensamt mellan Hörby kommun, Mittskåne Vatten och Höörs kommun. Strategin kommer ersätta den befintliga dagvattenpolicyn från 2009.

Dagvattenstrategin kommer att realiseras genom att åtgärder för att rena och fördröja dagvatten arbetas in i verksamhetsplaneringen. För att dagvattenfrågor ska följa med från idé till exploatering och driftskede ska ansvarsfördelningen mellan olika avdelningar och enheter klargöras. Planen ska ange vilka frågor som måste behandlas i planprocessen och även visa på typexempel på dagvattenlösningar för rening och fördröjning.

I befintliga områden behöver funktionen på dagvattenanläggningar klargöras liksom hur de ska skötas för att deras syfte ska upprätthållas. Det ska även framgå vilken förvaltning som är ansvarig för drift och underhåll, samt kostnadsfördelningen för detta.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten och Höörs kommun
Mål: God kommunikation och samverkan
Kostnad: Ordinarie arbete, belastar driftsbudgeten

Säkerställa dagvattenhantering

Åtgärder i befintliga anläggningar
Det finns idag några få anläggningar (fördröjningsmagasin etc.) i dagvattensystemet i Höörs kommun. På sikt kommer det att behövas underhållsåtgärder för dessa, men vilka

åtgärder och kostnaden för dessa är inte klarlagt. Kostnadsfördelningen mellan skattekollektivet och VA-kollektivet bör utredas.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten i samarbete med Gata-park
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: Kostnadsbedömning sker efter att underhållsåtgärder har tagits fram

Kapacitet dagvattenanläggningar

Under 2026 planeras ett arbete inledas med att utreda om befintliga dagvattensystem har den kapacitet som de dimensionerats för. För de anläggningar som inte uppnår tillräcklig kapacitet för att säkerställa en hållbar dagvattenhantering kommer åtgärdsplaner tas fram. En del i detta arbete ligger i att kartlägga befintligt dagvattensystemet för att säkerställa att rätt underlag finns i kartdatabasen. Detta är i linje med regeringens beslutade etappmål 2 om dagvatten i befintlig bebyggelse som ska bidra till en hållbar dagvattenhantering.

Utredningarna ska ligga till grund till en åtgärdsplan för dagvattensystemet.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: Ordinarie arbete, belastar driftbudgeten inledningsvis. Investeringskostnader tas fram i samband med framtagning av åtgärdsplan.

Framtagning av skötselplaner dagvattenanläggningar

Det pågår ett arbete med att systematisk gå igenom befintliga dagvattenläggningar för att upprätta skötselplaner.

Vid anläggning av nya dagvattenanläggningar tas skötselplaner fram som godkänns av Mittskåne Vattens driftgrupp innan överlämning av anläggning från entreprenör.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Driftsäker leverans av vattentjänster
Kostnad: Ordinarie arbete, belastar driftbudgeten

Utanför verksamhetsområde

VA-utbyggnadsområden

Inom arbetet med VA-utbyggnadsplanen har en behovsbedömning genomförts för att identifiera områden där kommunen har en skyldighet att ordna kommunala vattentjänster enligt 6§ i Lagen om allmänna vattentjänster.

Analyser har gjorts via en GIS-analys som har kompletterats med kunskap om lokala förutsättningar. Den genomförda analysen har gett svar på vilka områden som kan ha behov av anslutning till den allmänna VA-anläggningen. Områdena har delats in i prioriterade områden och VA-utredningsområden.

Prioriteringen i utbyggnadsplanen har främst sin utgångspunkt utifrån miljö- och hälsopåverkan från enskilda anläggningar och förutsättningar för enskild VA. Det ses dock som ekonomiskt fördelaktigt att även bygga ut dricksvattennätet samtidigt som spillvattennätet byggs ut. Kommunfullmäktige är ansvarig att besluta om verksamhetsområde och Mittskåne Vatten får sedan uppdraget att utföra utbyggnaden. För ytterligare information om utpekade områden samt tidplan hänvisas till VA-utbyggnadsplanen.

Ansvarig för åtgärden: Kommunfullmäktige beslutar och Mittskåne Vatten ansvarar för anslutning
Mål: Minska riskerna för att människor ska utsättas för hälsorisker samt att skydda miljön
Kostnad: Ca 40 Mkr för Jularp-Sjunnerup och ca 30 Mkr för Karlarp. Övriga områden har ej bedömts då de kategoriseras om VA-utredningsområden.

Exploatering

Planerade exploateringsområden ligger ofta intill redan bebyggda områden med anslutning till det allmänna VA-nätet. Framtida utbyggnader i enligheter med översiktsplanen kommer att anslutas till befintliga nät och kommer därmed inte att generera några större investeringar för det allmänna VA-nätet utöver anläggandet av nytt ledningsnät.

Även om exploateringar normalt ansluter till befintligt nät kan exploateringar kräva kapacitetshöjande åtgärder på befintligt ledningsnät vilket kan medföra kostnader för VA-kollektivet.

Ansvarig för åtgärden: Mittskåne Vatten
Mål: Möjliggöra fortsatt exploatering och god VA-försörjning inom områdena
Kostnad: 5- 14 Mkr/år. Uppskattningarna är förenade med stora osäkerheter då exploateringstakten är oviss i kommunen de kommande åren.